

ABONAMENTUL :

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.
 Pe un an 36 Lei = 72 Cor.
 Pe un an 18 Lei = 36 Cor.
 După un an număr o de
 25 bani sau 50 fl.
 Telefon p. oraș și in-
 terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinyi numărul 1 z.
 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxează după tarife.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPOLIAZĂ.

E rîndul lor...

Din cercul de foc, care ne încunjurase țara, am stins cea mai primejdioasă parte.

Cam în același timp când comunicatele oficiale ne aduceau știri despre mișcări tot mai intensive la granița dinspre Rusia, a început a se mișca și armata lui Bela Kun.

Ziua de 20 Iulie putem azi s'o considerăm ca o dublă serbătoare a victoriei noastre.

Provocați pe două fronturi de doi inamici îngâmfăți, după ce ne-am asigurat bine în răsărit pozițiile am început la urmă rezistibilă ofensivă în apus, în contra dușmanului, care ne zăcea mai greu la inimă.

Nu voiam această nouă vărsare de sânge, dar eram constrânși de un dușman, care încerca o bestială plăcere la vederea sângelui.

Și l-a văzut acum. Pusta Ungariei, care dela 48 nu mai văzuse mult sânge de om, s'a îmbibat acum de acest nectar, atât de plăcut rasei tatare, care stăpânea acest pământ de o mie de ani încoace.

După prima înfrângere mare ce-au suferit-o, ungurii s'au pornit la fugă spre apus fără gând să se mai oprească.

S'au dus mânați de armatele românești cărora România le era mai dragă decât viața.

Soldații noștri au dus cu ei în Ungaria, dragostea omenească, liniștea și ordinea, ca oamenii de ordine ce suntem și oameni cu omenie.

Avem acum însă câtră concetățenii noștri maghiari din România Mare două vorbe.

Acum urmează proba de foc a patriotismului lor.

Până acum ne-au dușmănit și au considerat frumoasa noastră țară.

De-acum nainte vor trebui să deie însă dovada patriotismului lor, precum o dau frații noștri sași, svabi și turci, cari au mers zimbînd la luptă, pentru România nouă.

Concetățenii noștri maghiari au putut vedea, că știm asigura binele și avutul oamenilor, că suntem străjeri ai culturii — dar știm și lovi fără cruțare în cei ce stau în calea binelui țării noastre.

Credem, sperăm, că nu va mai fi nevoie, ca și maghiarii din România Mare, să facă cunoștință cu această putere. N.

Maghiarii îndeplinesc toate condițiile armistițiului.

Budapesta 11. Se confirmă în mod oficial știrea, că guvernul maghiar va îndeplini toate condițiile impuse prin armistițiul dela 4 August a. c., de către comandantul armatelor române.

Acest fapt a fost adus telegrafic la cunoștință guvernului din București precum și conferinței de pace din Paris.

Noul guvern maghiar este recunoscător Românilor.

Budapesta 11. Eri s'a prezentat la d. general Holban, d. președinte al cabinetului maghiar, Friedrich, și în termeni călduroși ia exprimat în numele populației din Budapesta recunoștința deosebită față de armatele române, cari în timp așa de scurt și fără nici o atrocitate, au restabilit viața normală din Budapesta.

Vizita suveranilor pe frontul Tisei

MM. LL. Regele și Regina au vizitat posturile cele mai înaintate ale armatei de operații de pe frontul de pe Tisa.

În ziua de 28 Iulie, orele 22,30, Maiestatele Lor, Regele și Regina, însoțite de Casa militară, au plecat cu trenul în Transilvania pentru a vizita frontul de luptă.

În gara Sighișoara.

În dimineața zilei de 29 Iulie, orele 9,30, trenul regal sosind în gara Sighișoara, care era frumos decorată cu flori și ghirlande de frunză, M. S. Regele a coborît din tren pe peron, unde o mulțime imensă aștepta tecerea trenului regal.

Câte o companie din regimentele 7 Prahova și 97 Odorhei cu drapelurile au dat onorul.

D. dr. Filipescu, secretarul prefecturii, înconjurat de reprezentanții autorităților locale, printr'o frumoasă cuvântare, prezintă Suveranului urări de bunăvenire din partea populației Sighișoarei.

M. S. Regele, după ce a trecut trupa în revistă, a binevoit a se întreține cu persoanele prezente până în momentul plecării trenului regal, care se pune în mișcare în uralele entuziaste ale trupeii și ale mulțimei.

La Oradea Mare.

La orele 20,40, trenul ajunge în gara Oradea Mare, unde d. general Mărdărescu comandantul trupelor din Transilvania, prezintă raportul, Maiestatele Lor trec în revistă compania din regimentul 107 cu drapel care se găsea pe peronul gării.

D. dr. Coriolan Popp, prefectul județului, salută pe Maiestatele Lor în numele populației județului. Suveranii au petrecut noaptea în tren.

M. S. Regina rămâne în Oradea-Mare pentru a vizita spitalele de răniți din oraș, iar trenul M. S. Regelui se pune în mișcare în dimineața zilei de 30 Iulie, orele 5, și ajunge la Salașul Mic (Kis-Ujszállás) la orele 8.15. Aci d. general Prezan, șeful marelui stat major general al armatei, care se găsea pe front de mai multe zile prezintă M. S. Regelui situațiunea trupelor și rezultatul luptelor cari s'au dat în ultimele zile.

Vizita pe front.

La orele 9.15, Suveranul însoțit de d. general Prezan și de Casa militară a Majestății Sale, au plecat cu automobilele pe front la localitatea Tisa-Bos, unde după o luptă înverșunată, trupele noastre așternuse un pod de pontoane peste Tisa și unde se executa trecerea în Ungaria. Aci dnii comandanți ai diviziilor au prezentat M. S. Regelui situația frontului.

Timp de două ore Suveranul asistă la trecerea trupelor peste Tisa. Ordinea și starea de spirit a ofițerilor și trupeii erau înălțătoare.

La trecerea pe pod soldații căutau cu ochii pe Suveran și-l aclamau. Entuziasmul era de nedescris.

La orele 12.15, M. S. Regele, însoțit de d. general Prezan și de Casa militară a mers cu automobilele la localitatea Toeroek-Szt-Miklos în apropiere de Szolnok, unde se afla postul de comandă al dlui general Moșoiu. Aci s'a luat dejunul.

La postul de comandă al armatei de operație.

La orele 14.25, M. S. Regele, însoțit de aceleași persoane, a mers cu automobilul la

localitatea Kunhegyes, unde se găsea postul de comandă a comandamentului cavaleriei. Aci șeful de stat major al comandamentului a expus pe hartă situația trupelor și arată Majestății Sale punctul de trecere peste Tisa al cavaleriei care urma să aibă loc chiar în zorii zilei următoare.

M. S. Regele binevoeste a se întreține cu comandanții de unități pe cari îi îmbărbătează.

De aci M. S. Regele a continuat drumul în automobil până la localitatea Abad-Szalok, chiar pe Tisza, unde în cursul nopții, după ce inamicul a trebuit să fie bătut și alungat, s'a construit al doilea pod de pontoane, peste care a trecut o altă parte din trupele noastre.

La orele 18.30, M. S. Regele, însoțit de d. general Prezan și de suită, s'a întors cu automobilele la trenul regal în gara Salașul Mic (Kis-Ujszállás), unde s'a luat prânzul și a petrecut noaptea.

M. S. Regina pe front.

În ziua de 31 Iulie, la orele 18.15, a sosit în gara Salașul Mic trenul cu M. S. Regina, care după ce a vizitat spitalele de răniți din Oradea Mare, a venit aci pentruca împreună cu M. S. Regele să viziteze frontul.

La orele 9.25, Maiestatele Lor, însoțite de Casa militară, au mers cu automobile la localitatea Tisza Boe, unde trupele continuau a trece Tisza pe podul de pontoane.

La vederea Suveranilor, trupele au izbucnit în urale entuziaste, iar Majestatele Lor le mulțumea zâmbind, M. S. Regina aruncă pachete cu daruri soldaților în trecere pe pod.

Dincolo de Tisa.

La orele 10.40, Majestatele Lor, însoțiti de d. general Prezan și de Casa militară, au trecut Tisa pe pod și au mers la localitatea Bögremyr, unde într'o casă complet devastată de trupele bolșeviste în retragere, se afla comandamentul uneia din diviziile noastre din cele mai înaintate. Aici Majestatele Lor s'au interesat de situația trupelor acelei divizii, discutând cu cei mai mulți dintre comandanți.

De aci Suveranii s'a reîntors pe stînga Tisei la localitatea Török-Szt.-Miklós, postul de comandă al grupului dlui general Moșoiu, unde s'a servit dejunul.

La Abad-Szalok.

La orele 14.35, Majestatele Lor au mers cu automobilele la localitatea Abad-Szalok, unde se găsea al doilea pod pe Tisa. Aci Suveranii au asistat la trecerea trupelor peste Tisa cari aclamau pe Maj. Lor.

La orele 18.35, Suveranii au plecat cu automobilul la Salașul Mic, unde se afla trenul regal. În cursul acelei seri a sosit în gară și d. I. I. E. Brătianu, prim-ministru.

La posturile cele mai înaintate.

În ziua de 1 August, la orele 9.12 Majestatele Lor, însoțite de d. prim-ministru și de d. general Prezan și Casa militară, au mers cu automobilele la localitatea Tisza Boe și de aci au trecut Tisa, mergând la trupele cele mai înaintate, îmbărbătându-i în înaintarea lor. De aci s'au reîntors la localitatea Török-Szt.-Miklos, unde s'a servit dejunul la postul de comandă al grupului Moșoiu.

M. S. Regele a binevoit a decora aci pe mai mulți ofițeri cari s'au distins în mod deosebit.

(Viitorul).

Sedințele Marelui Sfat.

— Ziua IX-a. —

Sedința de după amiazi.

Sedința se deschide la ora 4 d. a. Prezidează d. Andrei Bârseanu. Se continuă discuția generală la reforma agrară.

D. Octavian Tăslăuanu crede că originea reformei agrare trebuie căutată în răscoalele țărănești dela 1907 din vechiul Regat, răscoale cari au izbucnit din exploatarea fără milă a țăranimii muncitoare.

La Răcăciuni, în 1917, a venit Regele pe front și a făgăduit categoric soldaților pământ garantând prin cuvântul regal îndeplinirea acestor făgădueli. D. Tăslăuanu crede că fraților din vechiul Regat trebuie să le fie recunoscători țăranimea de aici, pentru reforma care se debate.

Legea de aici se deosebește de cea din vechiul Regat. Pământul, răpit de străini, se înapoiază țăranului român. Cu aceasta viața ardeleană intră într-o fază nouă.

Ca mijloc de înfăptuire va fi crearea unei instituții numite Banca Agrară cu o parte de capital a Statului și alta particulară. Exact la fel a fost până mai dăunăzi și în România veche. Cassa rurală care nu a corăspuns la toate nevoile plugarilor, deși a dat și roade.

Mai nimerit ar fi, dacă venitul din operația exproprierii și impropriării s'ar asigura tot pentru țăranime. Ea trebuie organizată și aici prin cooperative. Banca agrară s'ar putea înființa ca o Centrală a cooperativelor sătești.

Cuvântarea dlui Bontescu.

Dl Bontescu șeful resortului de agricultură, răspunde tuturor oratorilor arătând principiile proiectului.

Dl Tăslăuanu ultimul antevorbitor, greșește când susține că începutul reformei agrare datează dela răscoalele dela 1907, căci la 1907 clocotea reforma de mult.

Principiul fundamental dela care a pornit reforma de astăzi e că pământul nu mai poate servi ca titlu de rentă, ci el trebuie dat celui care îl muncește.

Reforma noastră e făcută cu chibzuială, fără să se fi făcut pași pripiti care ar da greș. Poporul a trebuit să fie îndreptățit în cadrul posibilităților și împrejurărilor.

La noi, intelectualii sau țăranii, ne leagă aceeaș dragoste de moșie, de pământ. Și în temerea părintelui Agârbiceanu de industrie și comerț o sentimentală reminiscență a cântecului poetului:

„Și când vin cu drum de fier
Toate cântecile pier“.

De ordin principiar n'ar mai fi nimic de răspuns antevorbitorilor.

Reforma agrară va avea sprijinul unei bănci care se va înființa prin legea care va veni în dezbateri imediat după legea agrară. În această privință temerile, cari s'au ivit, cred că au dispărut.

Părintele Cerghezan a făcut un rechizitoriu mai lung și mai aspru proiectului, pe care îl acuză de părtinire și a propus o mulțime de amendamente cari se vor judeca la vremea lor. Unul singur însă trebuie discutat acum, la discuția generală.

S'a obiectat de altcineva de ce nu scoborim scara exproprierii până jos de tot. Noi nu putem primi acest principiu de lăcomie care strică intereselor generale și superioare ale țării.

Propunerea cu fixarea valutei dela 1913 când coroana întrece valoarea leului, se zdrobește de argumentul simplu și firesc că nu putem crea situații artificiale.

D. Eugen Goga spunea că n'am salvat maximul și are dreptate. E un principiu admirabil, la care ținem și noi, dar care nu-l putem valorifica astăzi, fiindcă ar zdruncina Statul și aceasta nu o vrem.

Elementele de bază străine ne împiedecă la înfăptuirea visată de oricare bun român și doritor de dreptate pentru toți, dar întregirea reformei nu va zăbovi odată cu liniștirea vremurilor și așezarea lucrurilor, aceasta spre fericirea unanimă, dorită și de d. Eugen Goga.

Cu acest proiect de lege punem o piatră

de temelie pentru reforma agrară, care va rămânea o problemă de totdeauna a țării noastre agricole prin excelență, și am credința — a sfârșit d. Bontescu — că vor ajuta la înfăptuirea cât mai desăvârșită și cei cari au cârtit și cei cari au primit proiectul de azi și ne vom întâlni în Constituantă (aplauze îndelung repetate).

Părintele Cerghezan în ripostă, se plânge de dosa prea mare de ironie pe care a întrebuințat-o șeful de rezort cu privire la propunerile sale și respinge pentru cârturarii și fruntașii satelor — dacă cumva d. Bontescu s'a gândit la ei când a pomenit de lăcomia de pământ.

Se include discuția și legea se ia în considerare. Se ridică ședința la 8 și jumătate.

Ziua X.

Sedința dela 8 August.

Se deschide la 9 jumătate. Prezidează d. Andrei Bârseanu. La discuția pe articole a proiectului de reformă agrară preotul Cerghezan, susține un amendament ca exproprierea să fie obligatorie ca să se îndustuleze toate nevoile țăranilor.

D. Bontescu, combate propunerea, spunând că proiectul urmărește la maximum trebuințele țăranilor, nu poate pune însă un imperativ, fiindcă în anumite regiuni n'ar avea cui împărți pământul.

Părintele Ivan susține un alt amendament prin care se fixează pentru biserici un minimum de cinci jugăre.

Dl raportor Valeriu Moldovan spune că dacă țăranii vor cere, se va lăsa și inai mult pământ de către comisiile de expropriere.

Dl dr Fodor propune un amendament ca proprietatea străinilor deveniți cetățeni după 1 August 1914 să li se exproprieze în total.

D. V. C. Osvadă, secretar general al agriculturii, spune că nu putem avea două măsuri pentru cetățenii aceleași țări și cere respingerea propunerii.

Vicarul Marchișu propune ca legiuitorul să mărginească exproprierea pământurilor mai mari de 200 jugăre numai la acelea vândute și cumpărate după Iulie 1914 de proprietari maghiari, această pentru apărarea văduvelor și minorilor.

Dl V. C. Osvadă e de părere să se primească amendamentul.

Dl Bontescu asigură că la expropriere comisiile vor ocroti minorii și văduvele lipsite de mijloace.

Dl Stanciu cere ca anume locuri șterse să se exproprieze spre folosința științei iar terenurile pe cari se vor fi descoperit monumente istorice și elemente interesante de o valoare excepțională pentru știință să fie expropriate integral și cedate instituțiilor de știință.

D. Bontescu spune că propunerea dlui Stanciu nu-și are loc în legea actuală ci în legea monumentelor istorice și a exproprierilor spre folosul științei, când se va avea în vedere.

Preotul Cerghezan spune că nu e bine să se mărească maximumul pământului neexpropriat, deoarece încă din Martie s'au fixat la 200 de jugăre.

Ședința se ridică la ora 13.

— Sedința de după amiazi. —

Se deschide la ora 4 și jumătate. Prezidează d. Andrei Bârseanu.

D. Coroianu, vechiu luptător, susține proiectul.

D. Pățeanu, acuză Consiliul dirigent că nu a împlinit făgăduințele date Moșilor de Rege în prezența dlui Maniu.

D. Bontescu respinge învinuirea, fiindcă comisiunea a purtat de grijă Moșilor și a prevăzut o comisiune specială pentru îndestularea Moșilor.

Țăranul Vasiescu din Lipova se plânge că a pierit dreptatea și că se lucrează „fiscălește“ fiindcă țăranimea care e 80% din populație nu e îndestulată după cât poate munci. E nemulțumit și de izlaurile comunale și propune să fie vândute gospodăriile.

D. Bontescu asigură pe fratele Vasiescu de dreptatea care călăuzește comisiunea legiuitoare care taie atât cât trebuie.

D. Suciuc adaugă câteva lămuriri. Părintele Dăianu se asociază la propunerea părintelui asesor Ivan prin care se asigură cinci jugăre de pământ pentru bisericile care sunt lipsite și se susțin din venitul acesta.

Țăranul Uroș Păteanu susține să nu se scoboare exproprierea sub 200 de jugăre, căci s'ar nedreptăți țăranii harnici cari au economisit și au ajuns la o stare mai bună.

Țăranul Vasiescu cere însă să se treacă peste această cotă în ce privește pădurile și izlaurile.

Punându-se la vot diferitele amendamente, se primește cel prin care se asigură Bisericii minimum de cinci jugăre și cel care expropriează pentru folosul științei terenurile de interes științific, celelalte se resping.

Se suspendă ședința pentru câteva minute.

D. Iuliu Maniu răspunde apoi acuzărilor dlui Cerghezan de părtinire, arătând spiritul de dreptate în care s'a făcut proiectul. „Nu favorizăm pe nimeni, nici pe țăran, ci facem dreptate spre satisfacerea intereselor unanime ale deosebitelor clase și ale țării“. Susține ca o necesitate imperioasă înzestrarea agronomilor specialiști cu pământ moștenit dela părinți, fiindcă se intensifică producția.

Se urmează apoi votarea articolelor.

Ședința se ridică la orele 8 și trei sferturi.

„R. R.“

Sibiu 10. În ședința Marelui Sfat, care a ținut până la 8 și jumătate, seara, d. Ioan Suciuc, șeful resortului organizării, cere cuvântul înainte de a se intra în ordinea de zi și în urma discuției din adunarea partidului național, declară că deoarece simte, că nu mai are încrederea tuturor, își dă demisia și repășește din Consiliul Dirigent.

Președintele d. A. Bârseanu declară între aplausele frenetice ale întregii adunări că nu poate lua la cunoștință repășirea dlui Suciuc și îl roagă să-și retragă declarația.

D. Suciuc declară că hotărîrea dsale e neștrămutabilă.

Marele Sfat continuând discuția pe articole a reformei agrare, primește toate articolele fără modificare până la articolul 36. Aci Marele Sfat votează două modificări în înțelesul ca din pământul expropiat care va mai rămâne după mulțămirea țăranilor să se dea preoților până la 32 jughere. A doua modificare dispune ca din pământul expropiat, 5 jughere să se folosească pentru înființarea pe lângă școli a unei economii de model pentruca elevii școalelor și țăranii să fie instruiți în economia națională.

Presă franceză și victoria României.

București 11. Presă franceză cere cu înzistență atât guvernului francez, cât și guvernelor celorlalte puteri antante, ca fără amânare să se exprime României în termeni demni, laude pentru acțiunea ei glorioasă, contra ungarilor.

Ziarele Franței recunosc marele serviciu pe care l'a făcut România civilizației și puterilor aliate.

Ziarul „L'Echo de Paris“, în numărul său de ieri spune: în Franța trebuie să se știe, că românii s'au apărat și au purtat acest război singuri, — l'au câștigat pe deplin, servind civilizația Europei întregi și interesele cele mai înalte ale aliaților.

România în urma învingerilor repute are dreptul să dicteze singură condițiile de pace ungarilor. România și-a câștigat tot dreptul, să dispună liber asupra viitoarelor sale raporturi față cu Ungaria, — datorința Franței și a antantei nu poate fi alta, decât să sprijinească și să încurajeze acțiunea și atitudinea României.

Bulgaria la conferința păcii.

Paris 11. Condițiile economice impuse Bulgariei prin tratatul de pace sunt atât de avantajoase pentru Bulgaria, încât, se zice, că Serbia nu le va primi niciodată.

Intrunirea partidului național.

Sibiu 10. Ieri după amiază partidul național s'a întrunit la Sibiu ca pentru a discuta organizarea partidului.

D. Octavian Goga, face propunere ca președintele partidului național român să fie proclamat d. Iuliu Maniu, președintele Consiliului Dirigent

Adunarea primește între ovatii, unanim propunerea. D. Octavian Goga, dezvoltă programul organizării și arată că organizarea trebuie să înceapă de jos, dela sate.

D. Octavian Tăslăuanu într-o vorbire foarte violentă, accentuând că trebuie să se ție seamă de principiul curățeniei morale, conștientă pe intelectualii români, cari s'au delectat sau au lucrat în cursul războiului împotriva realizării idealului național, cerând ca acestia să repășească dela conducerea partidului, pentru ca să se evite luptele personale.

D. dr. Ioan Suci, șeful rezortului organizării face propunere concretă cu privire la organizarea partidului și propune o comisie de 7, care să fie însărcinată cu îndeplinirea sarcinilor de organizare.

D. L. Oanea spune că membrii Consiliului dirigent nu pot fi membrii în comisia de organizare a partidului, deoarece Consiliul dirigent are să reprezinte interesele tuturor categoriilor.

D. O. Goga pune chestiunea încrederii în Consiliul dirigent.

D. dr. Valer Moldovan spune că numai congresul național e chemat să aleagă comisia de organizare și propune convocarea congresului.

D. ministru Vasile Goldiș se declară împotriva acestei propuneri, deoarece nu este timp suficient pentru convocarea congresului. Declară, că Consiliul Dirigent e gata să repășească, dacă partidul își exprimă dorința să a pune alți oameni în locul lor.

D. Bontescu, șef de rezort, răspunde lui Tăslăuanu accentuând că în sânul partidului trebuie să stăpânească cea mai deplină armonie.

D. ministru V. Goldiș luând pentru a doua oară cuvântul, propune, ca adunarea să suspende discuția până va putea fi de față și să se poată spune cuvântul și d. Iuliu Maniu, la această chestiune de mare importanță. (Ag. Dacia.)

Duminecă înainte de amiază partidul național întrunindu-se din nou pentru a continua discuția organizării, d. I. Maniu, președintele Consiliului Dirigent și al partidului a ridicat cuvântul împotriva tulburărilor armoniei din partid. (Ag. Dacia.)

doi miniștri Constantinescu și Văitoianu în Arad.

Duminecă după amiază la orele 5 și jum. au sosit în localitate venind cu un tren special dinspre Timișoara, d. miniștri Constantinescu agricultură, și Văitoianu război, întovărași de inspectorul C. F. R. d. Periețeanu.

Ilustrii oaspeți au fost întâmpinați în gară de d. primar dr. I. Robu, care i-a binecuvântat în numele orașului.

D. miniștri după ce au vizitat orașul și localitatea, au descins la locuința dlui ministru St. C. Pop, care a dat o cină în cerc familiar, în onoarea iluștrilor oaspeți.

Eri dimineața d. miniștri Constantinescu și Văitoianu au plecat să inspecționeze podurile dela Tisa, de unde s'au întors după amiază, plecând cu trenul la București.

Un oaspe așteptat.

București 11. Vizita anunțată la Budapesta a regelui Ferdinand al României, a fost întârziată.

Se făcuseră mari pregătiri pentru primirea lui sărbătorească, dar interese urgente l-au rechemat la București.

INFORMAȚIUNI.

— *Duminecă, orașul Arad, a sărbătorit victoria armatelor și ocuparea Budapestei arborându-se pe edificiul tricolorul român.*

La orele 10 s'a celebrat un Te-Deum la ambele biserici românești.

La orele 11 întreg corpul ofițeresc și soldații întregii garnizoane precum și reprezentanții autorităților au ascultat Te-Deumul, pontificat de P. S. Sa R. Ciorogariu, vicarul Orăzii mari, cu mare asistență în piața Tökölyi.

La sfârșitul Te-deumului P. S. Sa a ținut o cuvântare aducând laudă și implorând ajutorul lui Dumnezeu asupra ostașului român și a operei lui, România-Mare.

A avut loc apoi defilarea trupelor în fața unui imens public.

— Arhiducele Iosif de Habsburg, actualul palatin al Ungariei, a adresat M. S. regelui Ferdinand o telegramă în care își exprimă recunoștința deosebită pentru eliberarea de sub jugul bolșevicilor unguri, precum și pentru siguranța și ordinea exemplară ce-o păstrează viteza armată română, în Budapesta și aiurea.

Nu facem nici un comentariu acestei telegramă, ci ne aducem numai aminte de sătosenia de odinioară a acestui arhiduce, pe când era comandant suprem, peste trupele austro-ungare la frontul României, — ne amintim de jurămintele făcute guvernului Károlyi și stăm cam nedumeriți lângă acest nou palatin.

— Trupele franceze, cari au ocupat Rusciucul, au deținut eri pe toți șefii partidului socialist, și i-au transportat la Sofia.

— Generalul Graziani, a sosit la Sofia. Indată după ce a preluat comanda supremă, s'a declarat starea de asediu pentru toată Bulgaria. Cenzurarea telefonului, telegrafului și a scrisorilor, a fost luată din mâna autorităților bulgare, de francezi.

— Presa germană cere unanim predarea lui Michelis, fostul cancelar al Germaniei tribunalului interaliat.

— *Guvernul maghiar din Budapesta, cu permisiunea dlui general Holban, a afișat în Budapesta o declarațiune către popor, în care îi aduce la cunoștință, că toate bunurile, bănești sau imobile comunizate, vor fi restituite vechilor proprietari.*

D. dr. Ion Erdelyi, plenipotețiatul român la Budapesta, și-a reocupat postul la legățiunea română, care se află în vechiul ei local.

— Eri a sosit la Budapesta d. Halieri, plenipotețiatul francez la Viena, și a avut o lungă conștăuire cu d. general Holban și cu arhiducele Iosif.

— Noul guvern maghiar din Budapesta a rugat pe guvernatorul orașului, d. general Holban, să elibereze din temnițe, precum și din lagărul de internați din Rakospalota, pe toți condamnații, judecați la închisoare de regimul comunist.

Rugarea a fost satisfăcută.

— Din declarațiile prizonierilor bolșevici aflăm, că armata maghiară în sectorul nordic a suferit pierderi îngrozitoare.

Soldații erau toți beți și în zăpăceala lor se pușcau unii pe alții. O telegramă aflată la comandantul trupelor din Solnoc spunea, că diviziunile 5 și 6 au fost complect distruse.

x Vin nou și vechiu, calitatea primă de „Măderat”, se capătă la proprietarul de vii și vinuri Alexandru Popescu în Măderat.

Po. 264-10.

TELEGRAME.

In Budapesta este deplină ordine.

Budapesta 11. Armatele române au restabilit pe deplin ordinea. In Budapesta viața morală pare a fi intrat pe deplin în vechiul ei ogaș, dovadă, ordinul comandamentului militar român, care cu începere de eri, a prolongit timpul liberei circulații pe stradă și dreptul de deschidere al cafenelelor până la ora 21, (11 noaptea).

Cordonul de fier al Budapestei.

Budapesta 11. In jurul Budapestei 70 mii de soldați români au format un inel de asigurare.

Comandamentul suprem al armatelor române a asigurat însă lumea politică maghiară, că armata română își va păstra rolul de paznică a siguranței și ordinii, fără gânduri de cuceriri.

Noul guvern provizoric din Budapesta.

Sibiu 11. Nouii membri ai guvernului maghiar sunt următorii: ministrul președinte Ștefan Friedrich, finanțe Grün, justiție Béla Soși, interne Adolf Samasa, război Gabriel Tanczos, culte și instrucție Lorand Györi, agricultură Csiley, afaceri sociale András, naționalităților Bleyer.

Acest nou minister a și depus jurământul de fidelitate înaintea palatinului al Ungariei exarhiducele Iosif.

S'a retras și al doilea guvern maghiar din Seghedin.

Budapesta 11. Guvernul maghiar din Seghedin a anunțat arhiducelui József, că abdică. Se crede, că 4 membri ai fostului guvern din Seghedin, vor intra mai târziu în noul guvern din Budapesta.

Viața ziaristică la Budapesta.

Budapesta 11. Ziarul „A Nap” cu ziua de eri și-a reinceput apariția.

Ziarul „Az Est”, care se refugiase din calea bolșevicilor la Viena, s'a transportat la Budapesta, și cu îngăduința comandamentului trupelor din Transilvania, dela 15 August își va reincepe apariția zilnică.

Reînvierea partidelor din Ungaria.

București 11. Conte Iuliu Andrássy, a sosit eri din Elveția, la Viena.

Un reprezentant al antantei îl va însoți pe Andrássy la Budapesta, unde va lucra, pentru a pune la cale unirea partidelor din Ungaria nouă.

Progrm la Budapesta.

București 8 (cu întârziere). In d. a. zilei de 7 August, populația maghiară creștină din Budapesta, a înscenat un furiș program în contra ovreilor. Ovreii erau oprți pe stradă și bătuți cu boxere și bastoane.

Intervenția energică a armatei române a restabilit repede ordinea.

Iarăși „arhiduce” Iosif de Habsburg.

Budapesta 11. O deputație mai mare de maghiari, s-au prezentat în audiență la arhiducele Iosif, și l-au rugat să ia în mână rezolvarea situației.

Arhiducele și-a promis tot concursul.

România și alimentele din America.
București 11. Victoria României, prin care a promovat pacea, a avut răsunet larg în America.

Statele-Unite și Canada au pornit la drum spre România mari cantități de alimente și articli comerciali.

O teamă a presei franceze.

Paris 11. Presa franceză salută cu bucurie, căderea bolșevismului maghiar. Își exprimă însă teama, că puterea politică va ajunge din nou pe mâna unui arhiduce, și atunci viitoarea conduită politică a Ungariei nu va prezenta nici o abatere dela trecutul ei mai îndepărtat.

Cenzurat: Dr. S. Miclea.

PRIMĂRIA ORAȘULUI ARAD.

Nr. 10974—1919.

PUBLICAȚIUNE.

Având în vedere scurțimea timpului, care ne stă la dispoziție pentru conscrierea alegătorilor pentru cameră și senat și deoarece se face abatere dela practica de până acum, alegătorii având să se anunțe la comisiile de conscriere cari funcționează în secțiile electorale I—VIII, șomez pe aceasta cale pe toți conducătorii și șefii oficiilor de stat și birourilor particulare, uzinelor și întreprinderilor, ca să compună lista tuturor funcționarilor și angajaților de sub conducerea lor, cari au împlinit etatea de 21 ani și își au ubicațiunea în Arad sau în teritoriul administrat de Consiliul Dirigent din Sibiu, conținând fiecare listă datele următoare în înșiruire alfabetică: numele de familie și botez, locul nașterii, etatea, ocupațiunea și locuința actuală.

Listele au să fie compuse după secțiile electorale și au să fie prezentate președintelui comisiilor însărcinate cu conscriere în secțiile electorale publicate în ziare.

Arad, în 9 August 1919.

Pi 296

Dr. ROBU, primar.

PRIMĂRIA ORAȘULUI ARAD.

Nr. 10836—1919.

PUBLICAȚIUNE.

Din rapoartele ce am primit dela comisiile de conscriere a alegătorilor pentru cameră și senat, cari funcționează în cele 8 secții electorale ale orașului, constat că populația se prezintă numai sporadic în fața comisiilor.

Fac atență populația și în deosebi pe acei locuitori, cari până acum n'au avut drept electoral și nu sunt cuprinși în listele alegătorilor din trecut, că vor avea să-și atribue nepăsării lor, dacă nu vor fi cuprinși în lista alegătorilor și astfel nu vor putea exercita de alegere, deoarece comisiile de conscriere nu sunt în situație de a cunoaște datele necesare dacă ei nu se prezintă personal.

Somez totdată să se prezinte în fața comisiilor de conscriere și pe acei locuitori, cari nu doresc cetățenie română, pentru ca să fie șterși din lista alegătorilor.

Arad, 9 August 1919.

Pi 297

Dr. ROBU, primar.

In atențiunea prea Onor. Dame.

Avem onoare a Vă aduce la cunoștință, că iarăși suntem în situația plăcută de a Vă servi săpunul „Margit” (Margaretta) și săpunul „Kedves” (Drăgălaș). — Prețul 8 cor.

Aceste săpunuri sunt scutite de materii vătămătoare pielei, fac spuma plăcută și dau feței un ten frumos.

Totdeauna fabricăm renumita Cremă „Margit” în calitatea din timpuri normale. Fiind însă procurarea burcanelor imposibilă, rugăm, ca burcanele să ni-se aducă cu ocazia fiecărei comenzi. — Prețul burcanului (dozei) 6 coroane.

Pudra „Margit” în prav și fluid, minunat, acopere fața și o scutește în contra calamităților timpului.

Ne permitem a face încă odată atent prea On. Public căci toate preparatele pe cari noi le punem în circulație sunt nevătămătoare pentru ceace garantăm și luăm toată răspunderea.

Fö 170

Cu perfectă stimă:

Dr. Földes și Hehs
farmaciști în ARAD.

**RECLAMA ESTE SUFLETUL
COMERCIULUI.**

Banca centrală pentru industrie și comerț
societate pe acții.

ANUNȚ.

Banca centrală pentru industrie și comerț va importa pocale cu toartă, din sticlă presată, diferite mărimi. Reflectanții să se anunțe la biroul băncii unde vor afla și condițiile.
Ba 279—3

Cercul de recrutare Arad.

AVIZ.

1. Sunt următoarele locuri vacante în liceele militare:

a) Liceul militar Mânăstirea Dealu:

Clasa I-a: bursieri	---	---	10	locuri
solvenți	---	---	30	"

b) Liceul militar Craiova:

Clasa V-a: bursieri	---	---	10	locuri
solvenți	---	---	20	"

" VI-a: bursieri

---	---	---	10	"
solvenți	---	---	20	"

" VII-a: bursieri

---	---	---	15	"
solvenți	---	---	25	"

c) Liceul militar Iași:

Clasa V-a: bursieri	---	---	50	locuri
solvenți	---	---	50	"

" VII: bursieri

---	---	---	10	"
solvenți	---	---	20	"

Pentru ocuparea acestor locuri se vor ține examene de admitere în localitățile și în zilele următoare:

Pentru liceul militar Mânăstirea Dealu:
La Sibiu: în ziua de 15 August 1919, în localul școlii de cadeți;

La București: în ziua de 23 August 1919, în localul școlii militare de infanterie (str. Izvor);

La Chișineu: în ziua de 29 August 1919, în localul liceului „Bogdan Petriceicu Hasdeu”.

Pentru liceele militare Craiova și Iași:

La Craiova: în ziua de 15 August 1919, în localul liceului militar Craiova;

La Sibiu: în ziua de 21 August 1919, în localul școlii de cadeți;

La București: în ziua de 27 August 1919, în localul școlii militare de infanterie (str. Izvor);

La Iași: în ziua de 9 Septembrie 1919, în localul liceului militar Iași.

2. Totastfel se deschide concurs pentru ocuparea locurilor vacante la școlile militare pregătitoare de infanterie, Geniu, Administrație, Cavalerie, Artilerie și Marină. Concursul se începe în ziua de 15 August a. c. pentru toate școlile se va ține în următoarele localități, dupăcum urmează:

a) La Iași, — pentru candidații din Moldova, Bucovina și Basarabia, — dela 15—19 August inclusiv, în localul liceului militar;

b) La Sibiu, — pentru candidații din Transilvania, Banat și Maramurăș — dela 22—26 August inclusiv, în localul școlii de cadeți;

c) La București — pentru candidații din Oltenia, Muntenia și Dobrogea, — dela 28 August — 2 Septembrie inclusiv, în localul școlii militare de infanterie (str. Izvor).

Condițiunile de admitere, atât la liceele militare, cât și la școlile militare pregătitoare de ofițeri activi, se pot afla la cercul de recrutare Arad (Piața Ferenc Nr. 9, Etaj I.) Aici se vor da relațiuni și se vor pune la dispoziția celor interesați, modele de certificate, pentru a scoate copii.

Luând în considerare timpul scurt, ce mai este până la începerea examenelor, este conștient, ca cei cari voiesc a ocupa vre-un loc în numitele școli, să facă pașii necesari, cât se poate de grabnic.

Ce 292

„SILVANIA”

instituit de credit și economii Simleu.

Din cauza marelui sfat național adunare generală s'a amânat cu același program pe 12 August c.; aviz acționarilor și membrilor.

Si 294

Direcțiunea „Silvaniei”

STEAGURI NAȚIONALE

SE AFLĂ DE VÂNZARE ÎN
DIFERITE MĂRIMI LA :LIBRĂRIA „CONCORDIA”
STR. DEÁK-FERENC NUMĂRUL 3

— — La comande mai mari se dă rabat. — —

VAR se află de vânzare cu vagoane
și cu căruța la IOAN FLORENTIN
RICEAN proprietar de moară
AGRIȘ com. Arad, și DĂBĂLA
AGRIȘ com. Hunedoara, gara Baia de Cal
(Körösbánya). Li 209—DOVIN com. Hunedoara, gara Baia de Cal
(Körösbánya). Li 209—

FIRMA DEPOZITULUI DE LEMNE

NICOLAE ORAVETZ și ALFRED HOLLENBERG

aduce la cunoștință On. clienți, că

lemne pentru foc

până la dispozițiuni ulterioare se pot cumpăra
din orice calitate, numai cu permis special de la
primăria orașului.

Noi ne îngrijim de transportarea și vânzarea
momentană a lemnelor cumpărate. O 2

P. T.

Cu onoare aducem la cunoștința onorabilului public că

ATELIERUL NOSTRU
DE ZYNKOGRAFIE

I-am deschis, având la conducere un specialist care și-a câștigat practica în cele mai renumite ateliere din străinătate. Astfel am ajuns în plăcuta situație de a putea executa prompt orice lucrare atingătoare de aceasta branșă pe lângă prețuri convenabile. Executăm clișee după desemnurile cele mai fine. Autotypie după fotografie. Foto Lito, etc. Comenzile se vor adresa:

TIPOGRAFIA „CONCORDIA”

soc. pe acții secția Zynkografică

ARAD, str. Zrinyi nr. 1a.

Cu stimă:

ADMINISTRAȚIA.

PENTRU ZYNKOGRAFIA INSTITUTULUI NOSTRU SE CAUTĂ

UN ELEV

INTELIGENT DIN PĂRINȚI BUNI

SE PREFERĂ CARE CUNOAȘTE

ȘI LIMBA GERMÂNĂ.

TIPOGRAFIA CONCORDIA